AVİM Yorum • No: 2026 / 73 • Temmuz

TAŞNAK ERMENİ DEVRİMCİ FEDERASYONU'NUN 'TÜRKLEŞTİRME' SÖYLEMİ ÇERÇEVESİNDE ERMENİSTAN'DA KİMLİK SİYASETİ VE BÖLGESEL NORMALLEŞME SÜRECİ

Tuğçe TECİMER

-

Daha önceki yazılarımızda belirttiğimiz gibi Ermenistanda 7 Haziran 2026 tarihinde gerçekleştirilen parlamento seçimleri, yalnızca ülke iç siyasetini değil, Güney Kafkasyanın siyasi dengelerini de etkilemeye devam etmektedir.[1] Seçim sonuçlarının açıklanmasının ardından çeşitli devlet yetkilileri, iktidar ve muhalefet partileri, sivil toplum kuruluşları ve diaspora örgütleri tarafından çok sayıda değerlendirme ve açıklama yapılmıştır. Bu açıklamalar arasında dikkat çekenlerden biri de 9 Temmuz 2026 tarihinde karanlık sicili bilinen Taşnak kökenli EDF (Ermeni Devrimci Federasyonu) tarafından yayımlanan bildiridir. [2] EDFnin açıklaması, seçimlerin meşruiyetine ilişkin sert eleştirilerin ötesinde, Ermenistanın iç siyasi gelişmelerini Ermeni kimliği, devletin geleceği ve Güney Kafkasyadaki jeopolitik dönüşüm çerçevesinde tanımlayan bir söylem inşa etmektedir.

EDFnin bildirisi, Ermenistanın iç siyasi gelişmelerini yalnızca seçimlere ilişkin bir değerlendirme olarak değil, aynı zamanda ülkenin jeopolitik yönelimine ilişkin bir varoluş mücadelesi olarak sunmaktadır. Bildirinin en dikkat çekici yönü ise mevcut politikaların "Ermenistanın Türkleştirilmesini" hedeflediği iddiasıdır. Ne var ki en basit ifadeyle bu ötekileştirici söylem, yalnızca mevcut Ermenistan hükümetinin politikalarına yönelik bir eleştiri olmanın ötesinde, Türkiyeyi ve Türk kimliğini tehdit algısı üzerinden tanımlayarak güncel siyasi söylemin merkezine yerleştirmektedir. Bu nedenle söz konusu ifade hem kavramsal hem de diplomatik açıdan ciddi sorunlar barındırmaktadır.

Bildiride kullanılan *Türkleştirme* kavramının içeriği ve kapsamı belirsiz bırakılmaktadır. Hangi politika veya uygulamaların bu kavram kapsamında değerlendirildiği açıklanmadığından, ifade farklı yaklaşımları tek bir tehdit kategorisi altında birleştiren siyasi bir söylem aracına dönüşmektedir. İlaveten Türkiye ile ilişkilerin geliştirilmesini *Türkleştirme* olarak tanımlamak, iki taraf arasındaki normalleşme sürecinin doğası ve devletlerin karşılıklı çıkar temelinde yürüttüğü ilişkilerle örtüşmemektedir. Devletler arasındaki diplomatik normalleşme, ekonomik entegrasyon ve ulaştırma bağlantılarının geliştirilmesi, egemenlikten veya ulusal kimlikten taviz verilmesi anlamına gelmez. Özellikle Güney Kafkasya bağlamında bu tür süreçler, bölgesel barış ve istikrarın tesisine katkı sağlayabilecek önemli araçlar olarak değerlendirilmektedir.

Bildirinin *Türkleştirme* söylemi aynı zamanda Ermenistan iç siyasetinde meşruiyet üretme çabasının bir parçası olarak değerlendirilebilir. Hükümetin Türkiye ile diyalog girişimleri veya bölgesel normalleşmeye yönelik adımları, içerikleri üzerinden tartışılmak yerine doğrudan ulusal kimliğe yönelik bir tehdit olarak sunulmaktadır. Böylece dış politika tercihleri reel politik bağlamından koparılarak kimlik eksenli bir tartışmaya dönüştürülmektedir. Dolayısıyla EDFnin bu politikası, farklı politika seçeneklerini savunan aktörlerin meşruiyetini tartışmaya açarken demokratik sürecin sağlıklı işleyişini sekteye uğratmaktadır.

Sonuç olarak, uzun yıllar boyunca asılsız iddialar, kollektif mağduriyet anlatıları ve kimlik merkezli siyasi söylemler etrafında şekillenen bir dış politika anlayışıyla hareket eden Ermenistanın, bölgesel gerçekliklerin değiştiği ve daha pragmatik bir dış politika arayışının önem kazandığı bir dönemde, EDFnin açıklaması kalıplaşmış anlatıları ve kimlik unsurlarını siyasi meşruiyet üretiminin aracı olarak kullanan geleneksel yaklaşımın devamı niteliğindedir. Son seçimler bu yaklaşımın artık Ermenistan halkı tarafından eskisi kadar kabul görmediğini ortaya koysa da; söz konusu yaklaşım Ermenistanın mevcut jeopolitik koşullar içerisinde normalleşme, ekonomik entegrasyon ve bölgesel iş birliği gibi alanlarda karşılaşabileceği fırsatların değerlendirilmesini zorlaştırabilecek bir siyasi çerçeve oluşturmaktadır. Güney Kafkasyanın değişen jeopolitiğinde ihtiyaç duyulan şey, kimlik temelli tehdit söylemlerinin yeniden üretilmesi değil; bölgede barış ve istikrarı esas alan, gerçekçi, çok boyutlu ve diplomasi odaklı bir stratejik vizyondur.

[1] Tuğçe Tecimer, Ermenistanda 7 Haziran Seçimleri: Siyasi Süreklilik Ve Bölgesel Dönüşüm, *AVİM*, 8 Haziran 2026, https://avim.org.tr/tr/Analiz/ERMENISTAN-DA-7-HAZIRAN-SECIMLERI-SIYASI-SUREKLILIK-VE-BOLGESEL-DONUSUM.

[2] ARF Bureau, ARF Bureau Issues Statement on June 7 Parliamentary Elections, *ARF*, 9 Temmuz 2026, https://www.arfd.am/eng/news/8574/.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: TECİMER, Tuğçe. 2026. "TAŞNAK ERMENİ DEVRİMCİ FEDERASYONU'NUN 'TÜRKLEŞTİRME' SÖYLEMİ ÇERÇEVESİNDE ERMENİSTAN'DA KİMLİK SİYASETİ VE BÖLGESEL NORMALLEŞME SÜRECİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2026 / 73. Temmuz 17. Erişim Kasım 22, 2026. https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/TASNAK-ERMENI-DEVRIMCI-FEDERASYONU-NUN-TURKLESTIRME-SOYLEMI-CERCEVESINDE-ERMENISTAN-DA-KIMLIK-SIYASETI-VE-BOLGESEL-NORMALLESME-SURECI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır